

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Ο ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΑΣΤΗΡΙΟΥ

2,300 Ἡμέραι — Δανλ. ν'. 10 — 26.

Τὸ ἀληθὲς ἀγιαστήριον. — Ὁ μολυσμὸς αὐτοῦ. — Ἡ βασις ἢ τὸ θεμέλιον αὐτοῦ. — Τίνι τρόπῳ κατερρίφθη ἢ κατεπατήθη — Μαρτυρίας καὶ ἀποδείξεις ἐπὶ τούτου ἀναγραφόμεναι ἐκ Ρωμαιο-Καθολικῶν συγγραμμάτων. — Ὁ καθαρισμὸς αὐτοῦ δὲν θὰ ἐπιτελεσθῆ ἕως 2,300 ἔτη μετὰ τὴν δρακίαν. — Πῶς καὶ ποῦ κέρχεται γινόμενος ὁ καθαρισμὸς, καὶ τίς ὁ πρὸς συμπληρωδὴν αὐτοῦ ὠρισμένος καιρὸς. — Τὰ «χρυσᾶ σκεῦη» αἱ ἀλήθειαι, ἀνάγκη νὰ λάβωσιν ἐκ νέου τὴν θέδιν των.

ΕΙΣ τὰ προηγούμενα κεφάλαια εἶδομεν τὴν ταυτότητα τοῦ ἀλαζονικοῦ καὶ ἰδιορρύθμου «μικροῦ κέρατος» τοῦ ἐν Δανιήλ ζ'. 8, 11, 20—26, πρὸς τὸν «Ἄνθρωπον τῆς Ἄνομίας» τὸν ἐν Β. Θεσσαλ. β' 3, καὶ πρὸς τὸ «Βδέλυγμα τῆς Ἐρημώσεως», περὶ οὗ προεφήτευσεν ὁ Κύριος ἡμῶν εἰς Ματθ. κδ 15 ἐπίσης δὲ εἶδομεν ὅ,τι περὶ τῆς αὐτῆς παπικῆς ἐξουσίας ἀναφέρεται καὶ ἐν Δανλ. η' 9, 10, 23—25. Ἐξετάσαμεν δὲ, ἐπαρκῶς διὰ τὸν προκείμενον ἡμῶν σκοπὸν ὡς καὶ διὰ τὸ στενὸν τοῦ χώρου, τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ, τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ, τὴν θραῦσιν τῆς καταθλιπτικῆς αὐτοῦ δυνάμεως καὶ ἐξουσίας, καὶ τὸν τελικὸν καὶ πλήρη αὐτοῦ ὄλεθρον, ὅστις εἰσέτι εἶνε μέλλον.

Ἀναλαμβάνομεν ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν ἑτέραν τινὰ προφητείαν, ἣτις καταδεικνύει σαφῶς τὴν εἰδικὴν ἐκείνην ψευδῆ διδασκαλίαν, ἣ θεμελιώδη πλάνην, ἣτις ἐπέφερε τὴν πλήρη παρὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἀπόρριψιν τοῦ συστήματος ἐκείνου, καὶ κατέστησεν αὐτὸ ἐνώπιον Αὐτοῦ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως. Ἡ ἤδη ὑπὸ ἐξέτασιν προφητεία δεικνύει, ἐπὶ πλεον, τὸν χρόνον καθ' ὃν ἡ ἀληθῆς ἐκκλησία, ἡ τάξις τῶν ἀφιερωμένων ἀγίων — τὸ Ἄγιαστήριον — θέλει καθαρισθῆ ἀπὸ τῶν βδελυκτῶν μολυσμάτων τῶν παρὰ τοῦ Παπισμοῦ εἰσαχθέντων.

Ἐνῶ τὸ προηγούμενον κεφάλαιον ὑπέδειξεν ἡμῖν ἡμέρας προσδοκίας ἢ ὑπομονῆς, καὶ καθαρισμὸν τῆς τάξεως τῶν ἁγίων ἢ τῆς τάξεως τοῦ Ἀγιαστηρίου, ἡ παροῦσα προφητεία δεικνύει ἡμῖν χρονολογίαν τινὰ κατὰ τὴν ὁποίαν πυρὴν ἐξ ἁγίων πιστῶν ἤθελεν ἐντελῶς ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τῶν παπικῶν μολυσμῶν, πλανῶν κλπ., καὶ καθ' ἣν τὰ «χρυσᾶ σκεύη» ἢ αἱ πολύτιμοι ἀλήθειαι, ὧν ἐγένετο κατάχρησις, ἤθελον ἀρχίσει ἀποδιδόμεναι καὶ ἀποκαθιστάμεναι πάλιν εἰς τοὺς ἁγίους, ἢ τὴν τάξιν τοῦ Ἀγιαστηρίου.

Παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ χωρία Δανιήλ η'. 10—26, ἔχοντα ὡς ἐξῆς:

«Καὶ ἐμεγαλύνθη, ἕως [τὰ ἐξουσιάξῃ ἐπὶ] τοῦ στρατεύματος τοῦ οὐρανοῦ [ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας], καὶ ἔρριπεν εἰς τὴν γῆν μέρα ἐκ τῆς στρατιᾶς καὶ ἐκ τῶν ἀστέρων, καὶ κατεπάτησεν αὐτὰ μάλιστα ἐμεγαλύνθη ἕως κατὰ τοῦ ἄρχοντος τοῦ στρατεύματος. [Ἐσφετερίσθη δι' ἑαυτὸν τιμὰς καὶ μεγάλεϊα, ἐφήρμοσεν ἐφ' ἑαυτοῦ προφητείας καὶ τίτλους, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν, τὸν μόνον ἄρχοντα ἢ Κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας] καὶ ἀφήρσεν ἀπ' αὐτοῦ [τοῦ Χριστοῦ] τὴν παντοτεινὴν θυσίαν, καὶ τὸ ἅγιον κατοικητήριον αὐτοῦ κατεβλήθη [ἢ ἡ βασις τοῦ Ἀγιαστηρίου ἀνετράπη] καὶ τὸ στρατεύμα παρεδόθη εἰς αὐτὸν μετὰ τῆς παντοτεινῆς θυσίας ἐξ αἰτίας τῆς παραβάσεως, καὶ ἔρριψε κατὰ γῆς τὴν ἀλήθειαν καὶ ἔπραξε, καὶ εὐωδώθη.

«Τότε ἤκουσα ἁγίου τινὸς λαλοῦντος καὶ ἄλλος ἅγιος ἔλεγε πρὸς τὸν δεῖνα λαλοῦντα. Ἔως πότε θέλει διαρκεῖ ἡ δρασις ἢ περὶ τῆς παντοτεινῆς θυσίας, καὶ τῆς παραβάσεως, ἧτις φέρει τὴν ἐρήμωσιν, καὶ τὸ ἁγιαστήριον καὶ τὸ στρατεύμα παραδίδονται εἰς καταπάτησιν;

«Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ. Ἔως δύο χιλιάδων καὶ τριακοσίων ἡμερονυκτίων [ἡμερῶν] τότε τὸ ἁγιαστήριον θέλει καθαρισθῆ.

«Καὶ ὅτε ἐγὼ ὁ Δανιήλ εἶδον τὴν δρασιν, καὶ ἐζήτησαν τὴν ἔννοιον, τότε, ἰδοὺ, ἐστάθη ἔμπροσθέν μου ὡς θεὰ ἀνθρώπου καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀνθρώπου ἐν

μέσω τοῦ [ποταμοῦ] Οὐλάϊ, ἦτις ἔκραξε καὶ εἶπε, Γαβριήλ, κάμε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον νὰ ἐννοήσῃ τὴν ὄρασιν. Καὶ ἦλθε πλησίον ὅπου ἰστάμην καὶ ὅτε ἦλθεν, ἐτρόμαξα, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπόν μου ὁ δὲ εἶπε πρὸς ἐμέ, Ἐννόησον, υἱὲ ἀνθρώπου διότι ἡ ὄρασις εἶναι διὰ τοὺς ἐσχάτους καιροὺς. Καὶ ἐνῶ ἐλάλει πρὸς ἐμέ, ἐγὼ ἦμην βεβυθισμένος εἰς βαθὺν ὕπνον μὲ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν πλὴν μὲ ἤγγισε, καὶ μὲ ἔκαμε νὰ σταθῶ ὀρθίως. καὶ εἶπεν, Ἴδού, ἐγὼ θέλω σὲ κάμει νὰ γνωρίσῃς τί θέλει συμβῆ ἔν τοις ἐσχάτοις τῆς ὀργῆς διότι ἐν τῷ ὠρισμένῳ καιρῷ θέλει εἰσθαι τὸ τέλος.

« Ὁ κριὸς τὸν ὁποῖον εἶδες, ὁ ἔχων τὰ δύο κέρατα, εἶναι οἱ Βασιλεῖς τῆς Μηδίας καὶ τῆς Περσίας. Καὶ ὁ τριχωτὸς τράγος εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ κέρας τὸ μέγα, τὸ μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, αὐτὸς εἶναι ὁ πρῶτος βασιλεὺς. Τὸ δὲ ὅτι συνετριβή, καὶ ἀνέβησαν τέσσαρα ἀντ' αὐτοῦ, δηλοῖ ὅτι τέσσαρα βασίλεια θέλουσιν ἐγερεθῆ ἔκ τοῦ ἔθνους τούτου πλὴν οὐχὶ κατὰ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Καὶ ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς τῆς βασιλείας αὐτῶν, ὅταν αἱ ἀνομίαι φθάσωσιν εἰς τὸ πλήρες, [Παράβαλλε, Γενοιέ'. 16] θέλει ἐγερεθῆ βασιλεὺς [ὁ Παπισμὸς] σκληροπρόσωπος, [ἀναισχυντοπρόσωπος] καὶ συνετὸς εἰς πανουργίας]. Καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ θέλει εἰσθαι ἰσχυρὰ, οὐχὶ ὁμῶς ἐξ ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεως. [Ὁ Παπισμὸς ἐνίσχυσεν ἑαυτὸν ποιούμενος χρῆσιν τῆς δυνάμεως τῶν διαφορῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν]. Καὶ θέλει ἀφανίζει ἐξαισιῶς, καὶ θέλει εὐοδοῦσθαι καὶ κατορθῶνει, καὶ θέλει ἀφανίζει [ἢ διαφθείρει] τοὺς ἰσχυροὺς, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἅγιον. Καὶ διὰ τῆς πανουργίας αὐτοῦ θέλει κάμει νὰ εὐοδοῦται ἡ ἀπάτη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ θέλει μεγαλυνθῆ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν εἰρήνῃ θέλει ἀφανίσει πολλοὺς καὶ θέλει σηκωθῆ [ὡς Ἀντίχριστος] κατὰ τοῦ Ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, πλὴν θέλει συντριφθῆ ἄνευ χειρός. Καὶ [τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς] ἡ ρηθεῖσα ὄρασις περὶ τῶν ἡμερονυκτίων [ὅτι θέλουσι μεσολαβῆσθαι 2,300 τοιαῦτα, ἢ ἔτη, μέχρι τοῦ καθαρισμοῦ] εἶναι ἀληθῆς τοὺς λοιπὸν σφράγισον τὴν ὄρα-

σιν, διότι εἶναι διὰ ἡμέρας πολλές».

Δὲν εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς λεπτομερῆ ἔρμηνείαν περὶ τοῦ κριοῦ, τοῦ τράγου, κεράτων, κλπ. τῶν μνημονευομένων εἰς τὰ ἀνωτέρω, ὡς καὶ εἰς τὰ προηγούμενα αὐτῶν ἐδάφια, πιστεύοντες ὅτι πάντα ταῦτα διηυκρινίσθησαν ἐπαρκῶς, (ἴδε σελ. 23). Εἰδομεν ὅτι ἡ Ρώμη, περὶ ἧς γίνεται λόγος ὡς ἰδιαιτέρου θηρίου μετὰ τῶν κεράτων αὐτοῦ, ἐν τῷ ζ' κεφαλαίῳ, καὶ ὡς τὰ σκέλη καὶ οἱ πόδες τῆς εἰκόνος ἐν τῷ β'. κεφαλαίῳ, ἐνταῦθα [ἐν τῷ η'. κεφαλαίῳ] λαμβάνεται ὡς ἐν τῶν κεράτων τοῦ Ἑλληνικοῦ «τράγου», τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἐμεγαλύνθη πρὸς Νότιον καὶ πρὸς Ἀνατολάς, ὡς πολιτικὴ ἢ αὐτοκρατορικὴ Ρώμη, ὑπέστη μεταβολὴν τινα, καὶ γενομένη παπικὴ Ρώμη, «ἐμεγαλύνθη ἕως τοῦ στρατεύματος τοῦ οὐρανοῦ» τ. ἔ., ἀνεδείχθη ἐκκλησιαστικὴ δύναμις ἢ αὐτοκρατορία ἐπὶ τοῦ στρατεύματος ἢ τοῦ λαοῦ. Ἡ αὐτὴ δὲ μέθοδος τοῦ λαμβάνειν τὴν Ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν ὡς κλάδον ἢ παραφυάδα μᾶς τῶν διαιρέσεων τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, συνενίζεται καὶ ἐν τῇ ἱστορικῇ προφητείᾳ τοῦ ΙΑ'. κεφαλαίου.

Ἡ ἐνταῦθα μνημονευομένη παντοτεινὴ θυσία ὑποτίθεται γενικῶς ὡς ἀναφερομένη εἰς τὰ ἡμερήσια ἢ παντοτεινὰ ὀλοκαυτώματα τῶν Ἰουδαίων εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἡ ἀφαίρεσις δ' αὕτη τῆς παντοτεινῆς θυσίας ἀπεδόθη, ὡς ἤδη ἀφηγήθημεν, ὡς διαπραχθεῖσα ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς. Ἡ προφητεία, ἐν τούτοις, ἀντιπαρέρχεται τὸν τυπικὸν ναὸν ἢ ἁγιαστήριον, καὶ τὰ τυπικὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ πραγματεύεται περὶ τοῦ ἀντιτύπου Ἀγιαστηρίου, ἢ Ναοῦ τοῦ Θεοῦ, τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας (Β'. Κορθ. σί. 16), καὶ περὶ τῶν ἀντιτύπων ὀλοκαυτωμάτων, τῆς ἅπαξ καὶ ὑπὲρ πάντων καὶ διὰ παντὸς γενομένης ἀξιομίσθου θυσίας τοῦ Χριστοῦ — τῆς παντοτεινῆς καὶ ἐς αἰὲ ἀποτελεσματικῆς θυσίας ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ὄλου τοῦ κόσμου.

Ἡ παντοτεινὴ τοῦ Χριστοῦ θυσία δὲν κατηργήθη ἢ ἠκυρώθη καὶ πράγματι ὑπὸ τοῦ Παπισμοῦ, ἀλλ' ἐτέθη κατὰ μέρος καὶ ἀφηρέθη διὰ ψευδοῦς τινος διδασκαλίας εἰσαχθείσης διὰ τοῦ συστήματος αὐτοῦ — καὶ ἡ ὁποία βαθμιαίως μὲν, ἀλλ' ἐπὶ τέλος παρηγκώνισε πλήρως καὶ τελείως τὴν ἀξίαν

τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, ὡς παντοτεινῆς καὶ ἐς αἰὶ ἀποτελεσματικῆς. Ἡ ψευδὴς δ' αὐτὴ διδασκαλία εἶναι γνωστὴ ὡς ἡ Ἀναίμακτος θυσία, ἡ θυσία τοῦ ἀζύμου ἄρτου καὶ οἴνου.

Οἱ διαμαρτυρόμενοι ἐν γένει καθολοκληρίαν ἔχουσι παρεννοήσει τὸ οὕτω πῶς καλούμενον μυστήριον αὐτό. Οὗτοι ὑποθέτουσιν ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι εἰμὴ διάφορός τις μορφῆ τῆς τελέσεως τοῦ τελευταίου δείπνου τοῦ Κυρίου ἡμῶν, υἱοθετηθεῖσα παρὰ τῶν Ρωμαιο-Καθολικῶν. Ἄλλοι δ' ἐπίσης ἐσχημάτισαν πεποίθησιν ὅτι τοῦτο εἶναι εἶδος ἐιδικῆς προσευχῆς. Ἄλλ' αἱ ιδέαι αὗται τυγχάνουσι ἐντελῶς πεπλανημέναι. Ἡ περὶ ἀναιμάκτου θυσίας διδασκαλία τῆς Παπικῆς ἐκκλησίας εἶναι αὕτη: Ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ, ἀξιοῦσιν οὗτοι, ἠκύρωσε τὴν Ἀδαμιαίαν ἢ προπατορικὴν ἁμαρτίαν ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐφαρμόσιμος καὶ ἐπὶ τῶν καθημερινῶν ἡμῶν ἐλλείψεων, ἀδύναμιῶν, ἁμαρτιῶν, παραλειψεως καθηκόντων κλπ. δὲν εἶναι παντοτεινὴ θυσία, ἀείποτε ἰσχύουσα ὑπὲρ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐς αἰὶ ἐπαρκῆς καὶ ἀποτελεσματικῆ ὅπως καλύψη ὡς ἔνδυμα πάντα ἁμαρτωλὸν καὶ πᾶσαν ἁμαρτίαν; οὕτως ὥστε νὰ παρέχη εἰς τὸν μεμετανοημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἐπανόδου εἰς ἐνότητα καὶ ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ. Διὰ τὰς τοιαύτας ἁμαρτίας ἰδρῦθη ἡ ἀναίμακτος θυσία τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου: αὕτη ἐκτιμᾶται παρὰ τῶν Παπιστῶν ὡς ἐπὶ μᾶλλον ἀνάπτυξις τῆς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ γενομένης θυσίας. Ὅσακις ἡ θυσία αὕτη προσφέρεται, ἰσχυρίζονται οὗτοι, νέα θυσία τοῦ Χριστοῦ ἐπιτελεῖται διὰ τὰ ἰδιαίτερα πρόσωπα καὶ τὰς ἰδιαιτέρας ἁμαρτίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων, ὁ προσφέρων τὴν θυσίαν ταύτην ἱερεὺς, ἐφαρμόζει αὐτὴν διανοητικῶς.

Διὰ νὰ θυσιασθῇ δ' οὕτως ἐκ νέου ὁ Χριστὸς πρῶτον «δημιουργεῖται» ἐξ ἄρτου καὶ οἴνου ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦντος ἱερέως. Ταῦτα εἶναι συνήθη ἄρτος καὶ οἶνος μέχρις οὗ τεθῶσιν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἢ τῆς Ἀγ. Τραπέζης, ὁπότε, λέξεις τινὲς καθιερώσεως προφερόμεναι ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ὡς ἀξιοῦσι, μεταουσιῶσι τὸν ἄρτον καὶ οἶνον εἰς πραγματικὴν οἴακα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τῆς σιγμῆς ἐκείνης δὲν εἶναι πλέον ἄρτος καὶ οἶνος, καίτοι διασώζουσι τὸ φαινόμενον τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου. Ἡ μεταβολὴ αὕτη καλεῖται μετουσίωσις

— μεταβολή τῆς οὐσίας. Αἱ πέντε μαγικαὶ Λατινικαὶ λέξεις αἱ ὁποῖαι, ὡς ἀξιοῦσιν, πραγματοποιοῦσι τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου εἰς πραγματικὴν σάρκα καὶ αἷμα, εἶναι, «*Hoc est autem corpus meum*». Οἰοσδήποτε δ' ἱερεὺς, ἰσχυρίζονται, δύναται οὕτω νὰ δημιουργήσῃ τὸν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐκ νέου, ὅπως ἐκ νέου θυσιασθῆ. Ἀφοῦ δὲ οὕτως δημιουργήσῃ τὸν Χριστόν, τότε κρούει τὸν κώδωνα, καὶ πάραυτα ἱερεῖς καὶ λαὸς πίπτουσι καὶ προσκυνοῦσι καὶ λατρεύουσι τὸν ἄρτον καὶ οἶνον, τὸν ὁποῖον οὗτοι ἀναγνωρίζουσι καὶ ἀνομολογοῦσιν ὡς αὐτὸν τὸν Χριστόν. Τούτου γενομένου, ὁ ἄρτος (ἢ ἀληθῆς σὰρξ τοῦ Χριστοῦ, ἀποκρυπτομένη ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων, ὡς λέγουσι), κλᾶται. Ὁ Χριστὸς οὕτω σφαγιάζεται ἢ θυσιάζεται ἐκ νέου, ἐπανειλημμένως, διὰ τὰς εἰδικὰς ἁμαρτίας, τῶν ὁποίων ἡ ἄφεσις ἐπιζητεῖται διὰ τοῦ μέσου τούτου.

Ἀναπτύσσουσαι ἐπὶ μᾶλλον τὴν παράλογον αὐτὴν θεωρίαν, καὶ ἀγωνιζόμεναι νὰ καταστήσωσι ταύτην συνεπῆ πρὸς ἑαυτήν, αἱ Ρωμαιοκαθολικαὶ Σύνοδοι ἐξέδωκαν ἀναριθμήτους καὶ μακρὰς διατάξεις καὶ ἐρμηνείας. Σοφοί ; δὲ θεολόγοι ἔχουσι συγγράψει χιλιάδας βιβλίων. Ἐν ταῖς Συνοδικαῖς αὐταῖς διατάξεσι καὶ συγγράμμασι διδάσκεται ὅτι, ἐὰν σταγὼν τις τοῦ «αἵματος» (οἴνου) χυθῆ πον, τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο δέον νὰ διατηρηθῆ ἐπιμελῶς καὶ καῆ, ἢ δὲ σποδὸς αὐτοῦ νὰ ταφῆ εἰς ἱεράν τινα θέσιν ἐπίσης δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἄρτον («τὴν σάρκα τοῦ Χριστοῦ») οὐδὲ ψιχίον ἐξ αὐτοῦ δὲν πρέπει νὰ ἀπολεοθῆ. Μεγάλῃ δὲ καταβάλλεται πρόνοια μὴ τυχὸν μυτᾶ τις εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ «αἵματος», ἢ ποντικὸς τις ἢ κύων τύχη νὰ λάβῃ ψιχίον τοῦ «κλασθέντος σώματος» τοῦ ἄρτου. Ὁ δὲ Δρ. Dens, εἰς ἐκ τῶν διαπρεπεσιτέρων αὐτῶν θεολόγων, γνωμοδοτεῖ ὅτι, «ποντικὸς ἢ κύων τρώγων ἐκ τοῦ ἄρτου ἢ οἴνου τοῦ μυστηρίου, δὲν τρώγει ταῦτα μυσταγωγικῶς. Καὶ ἐντούτοις, τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ δὲν παύει νὰ ὑφίσταται ὑπὸ τὰ εἶδη τοῦ μυστηρίου».* Ἡ Ρωμαιο-Καθο-

* Tract de Euchar., No. 20, σελ. 314.

λικὴ Κατήχησις (Ἀμερικανικὴ ἔκδοσις) ἐκτίθησι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ὡς ἔπεται.

Ἐρωτ. Τὶ εἶναι ἡ Ἁγία Εὐχαριστία;

Ἀπάντ. Εἶναι μυστήριον ἐν ᾧ ἐμπεριέχεται τὸ ΣΩΜΑ καὶ ΑΙΜΑ ἡ ΨΥΧΗ ΚΑΙ Η ΘΕΟΤΗΣ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπὸ τὴν μορφήν καὶ τὸ φαινόμενον τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου.

Ἐρ. Δὲν εἶναι ἄρτος καὶ οἶνος ὅ,τι κατ' ἀρχὰς τίθεται ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου διὰ τὴν τέλεσιν τῆς Ἀναίμακτου θυσίας;

Ἀπ. Ναί, εἶνε πάντοτε ἄρτος καὶ οἶνος, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ ἱερεὺς ἀπαγγέλλει τὴν εὐχὴν τῆς καθιερώσεως κατὰ τὴν λειτουργίαν.

Ἐρ. Τὶ τότε λαμβάνει χώραν διὰ τῶν λόγων αὐτῶν;

Ἀπ. Ὁ ἄρτος μεταβάλλεται εἰς ΣΩΜΑ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὁ οἶνος εἰς ΑΙΜΑ Αὐτοῦ.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζεται ἡ μεταβολὴ αὕτη;

Ἀπ. Ὄνομάζεται μετουδίωσις, τούτέστι, μεταλλαγὴ μιᾶς οὐσίας εἰς ἑτέραν.

Ἐρ. Τὶ εἶναι Ἀναίμακτος θυσία;

Ἀπ. Ἀναίμακτος θυσία εἶναι ἡ διηνεκῆς [ἢ «καθημερινή» ἢ «παντοτεινή»] θυσία τοῦ νέου νόμου, ἐν τῇ ᾗ ὁποῖα ὁ Χριστὸς ὁ Κύριος ἡμῶν προσφέρει ἑαυτὸν διὰ τῶν χειρῶν τοῦ ἱερέως ἀναίμακτος, καὶ ὑπὸ τὸ φαινόμενον τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου, εἰς τὸν Οὐράνιον Αὐτοῦ Πατέρα, ὡς προσεφέρει ποτε ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ αἱματηρῶς.

Ἐρωτ. Ὅποια ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἀναίμακτου θυσίας καὶ τῆς θυσίας τοῦ σταυροῦ;

Ἀπ. Ἡ ἀναίμακτος θυσία οὐσιωδῶς εἶναι ἡ αὕτη θυσία ὡς ἐκείνη ἡ τοῦ σταυροῦ ἢ μόνη διαφορὰ ἔγκειται εἰς τὸν τρόπον τῆς προσφορᾶς.

Ἐρ. Ὅποια ἀποτελέσματα ἔχει ἡ ἀναίμακτος θυσία ὡς θυσία ἐξιλεώσεως [ικανοποιήσεως];

Ἀπ. Διὰ ταύτης παρέχονται ἡμῖν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐλέους Χάριτες συντριβῆς καρδίας καὶ μετανοίας διὰ συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ δευτερον, ἄφεσις τῶν προσκαίρων ποινῶν, ᾧν ἡμεῖς ἀξιοὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας.

Ἐρ. Ἐπὶ ποίων ἐπεκτείνονται οἱ καρποὶ [τὰ εὐεργετήματα] τῆς Ἀναίμακτου θυσίας;

Ἀπ. Οἱ καρποὶ ἐν γένει ἐπεκτείνονται εἰς πᾶσαν τὴν Ἐκκλησίαν, νεκροὺς τε καὶ ζῶντας οἱ εἰδικοὶ ὅμως καρποὶ ἐκτείνονται πρῶτον, Κυρίως ἐπὶ τοῦ ἱερέως τοῦ τελούντος τὴν θυσίαν ἀκολούθως, ἐπὶ ἐκείνων ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἰδιαίτερος προσφέρει αὐτήν, καὶ κατὰ τρίτον, ἐπὶ τῶν εὐλαβῶς βοηθούντων πρὸς τοῦτο, [δηλ. ἐπὶ τῶν παρισταμένων εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ λατρευόντων].

Ὁ αὐτὸς αὐθεντικὸς συγγραφεὺς λέγει :

«Ὁ θυσιάζων εἶναι ἱερεὺς τὸ συνειδητὸν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θυσιάζεται καλεῖται **Θῦμα** τὸ μέρος ἐνθα τοῦτο θυσιάζεται ὀνομάζεται **Θυσιαστήριον**. Τὰ τέσσαρα ταῦτα, — ἱερεὺς. **Θῦμα**, **Θυσιαστήριον** καὶ **Θυσία** — εἶναι ἀχώριστα ἀπ' ἀλλήλων.»

Ἐρμηνεύων δὲ πάλιν ἐπὶ τῆς τελετῆς, ἐπάγεται περὶ τοῦ ἱερέως :

«Τότε ὁ ἱερεὺς ἀπαγγέλλει τοὺς μυστηριώδεις λόγους τῆς **καθιερώσεως**, προσκυνεῖ, ποιῶν γονυκλισίαν, καὶ ἀνυψοῖ τὸ Ἄχραντον σῶμα καὶ Ἄχραντον αἷμα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του ἅμα δ' ὡς ὁ κώδων ἠχήσῃ ὁ λαὸς προσκυνεῖ γονυκλινεῖς, καὶ τύπτοντες τὰ στήθη αὐτῶν εἰς ἐνδειξιν ματανοίας διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὁ ἱερεὺς δὲ ἐπικαλεῖται τὸν Θεὸν πανευσπλάγχχνως νὰ **ΔΕΧΘΗ ΤΗΝ ΘΥΣΙΑΝ**.»

Περαίνομεν τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος μαρτυρίαν παραθέτοντες σύντομον περικοπὴν ἐκ τῶν κανόνων τῆς ἐν Τριδέντῳ Σύνοδον * ἔχουσαν ὡς ἑξῆς :

* Σύνοδος Τριδέντου, Συνεδρ. 22. De Sacrificio Missae.

Κανὼν 4ος «Ἐὰν τις εἴπῃ διὰ τὴν Κοινωνίαν εἶναι μόνον τελετὴ δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας, ἢ ἀπλῆ ἀνάμνησις τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τελεσθείσης θυσίας, καὶ οὐχὶ [καθ' ἑαυτὴν ἐξιλεωτικὴ προσφορὰ [δηλ. θυσία] ἧτις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀπεργάζεται ἱκανοποίησιν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν], ἢ διὰ αὐτὴν ὠφελεῖ μόνον τὸν λαμβάνοντα αὐτήν, καὶ διὰ αὐτὴν δὲν πρέπει νὰ προσφέρηται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ζώντων, δι' ἁμαρτίας, ποινὰς, ἑκανοποιήσεις, καὶ ἄλλας ἀνάγκας: [ὁ ἀρνούμενος οὕτω τὴν δύναμιν τῆς **Θυσίας** ταύτης] ἔσιτῶν ἀνάθεμα».

Τοιοῦτοτρόπως βλέπομεν σαφῶς διὰ τὸν Παπισμὸς ἀντικατέστησε ψευδῆ τινα καὶ πλαστὴν θυσίαν, εἰς τὴν θέσιν τῆς μιᾶς αἰωνίου, πλήρους καὶ μηδέποτε ἐπαναληφθησομένης θυσίας τοῦ Γολγοθᾶ, τῆς ἅπαξ διαπαντὸς γενομένης. Οὕτω δὲ συνέβη ὥστε ὁ Παπισμὸς ἀφήρσεν ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀξίαν τοῦ νὰ ἐκτιμᾶται δικαίως ἡ θυσία αὐτοῦ ὡς ἡ Παντοτεινὴ Θυσία, ἀντικαταστήσας εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς πλάνην χαλκευθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἱερέων. Κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα λεπτομερῶς τὸν λόγον τοῦ διατι ὁ Παπισμὸς ἀρνεῖται καὶ παραγκωνίζει τὴν ἀληθῆ Παντοτεινὴν Θυσίαν, καὶ ἀντικαθιστᾷ αὐτὴν δι' ἐκείνης τὴν ὁποίαν ὀνομάζει Ἀναίμακτον θυσίαν καθότι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀναγνωστικῶν ἡμῶν γνωρίζουσιν διὰ τὸ δόγμα τοῦτο, — διὰ

δηλ. ὁ ἱερεὺς τελεῖ κατὰ τὴν λειτουργίαν ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, ἄνευ τῆς ὁποίας αὐταὶ δὲν ἐξαλείφονται, δὲν συγχωροῦνται, οὐδὲ αἱ ποιναὶ ἅς αὐταὶ συνεπάγονται δύνανται νὰ διαφευχθῶσιν, — ἀποτελεῖ αὐτὴν τὴν βάσιν ὄλων τῶν ποικίλων σχεδίων καὶ δολοπλοκιῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, ὅπως ἀποσπᾷ χρήματα ἀπὸ τὸν λαὸν δι' ὅλας τὰς ἀσωτείας καὶ πολυτελείας τῆς. « Ἀφέσεις ἁμαρτιῶν » καὶ πᾶσαι αἱ ποικίλαι φαντασι καὶ ὠφέλειαι, χάριτες, προνόμια καὶ ἀσυνδοσία εἴτε διὰ τὴν παροῦσαν εἴτε διὰ τὴν μέλλουσαν ζωὴν, εἴτε διὰ τοὺς νεκροὺς εἴτε διὰ τοὺς τεθνεῶτας, ταῦτα πάντα βασιζονται ἐπὶ τῆς βλασφήμου ταύτης διδασκαλίας τῆς ἀναιμάκτου θυσίας, τῆς θεμελιώδους διδασκαλίας τῆς ἀποστασίας. Δυνάμει δὲ τῆς ἐξουσίας καὶ ιδιότητος ταύτης, τὴν ὁποίαν ἡ ἀναίμακτος αὕτη θυσία προσδίδει εἰς τοὺς ἱερεῖς, εἶναι ὅτι καὶ αἱ λοιπαὶ βλάσφημοι αὐτῶν ἀξιώσεις, — ὅπως ἔχωσι καὶ ἐξασκῶσι τὰ διάφορα προνόμια τὰ ὁποῖα ἀνήκουσιν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ μόνον, — ὑποστηρίζονται παρὰ τοῦ λαοῦ.

Ὡς ἀπόδειξις τοῦ θεμελιώδους χαρακτῆρος τῆς πλάνης ταύτης, σημειωτέον ὅτι, καίτοι ἡ Μεταρρυθμισίς ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ ἤρξατο διὰ τῆς κατοπολεμήσεως τῶν ἀφέσεων ἢ συγχωροχαριῶν, αὕτη ταχέως κατήντησε ζήτημα ἀφορῶν τὴν « μετουσίωσιν », τὴν ἀναίμακτον θυσίαν. Ὁ ἀκρογωνιαίος τῆς Μεταρρυθμίσεως λίθος ἦν ὅτι ἡ συγχώρησις τῶν ἁμαρτιῶν γίνεται διὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ Μόνου, ὡς ἀποτελέσμα τῆς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ θυσίας αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ διὰ συγχωροχαριῶν, ἐξομολογήσεων ἢ ἀναιμάκτων θυσιῶν. Πράγματι δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς Ἀναιμάκτου θυσίας ἦν ἡ ἀφετηρία σχεδὸν ὄλων τῶν διωγμῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης. Ὁ Ἐπίσκοπος Τιλλοτων (Tillotson) παρατηρεῖ ὅτι, « Τὸ ζήτημα τοῦτο (τῆς μετουσίωσεως) ἢ ἀναιμάκτου θυσίας ὑπῆρξε τὰ μέγα φλέγον ζήτημα διὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης μεθ' ὄλον δὲ τὸ παράλογον αὐτοῦ καὶ ἄτοπον, περισσότεροι Χριστιανοὶ ἐφονεύθησαν, διότι ἤρνοῦντο πίστιν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἢ δι' ὅλα τὰ ἄλλα ζητήματα τῆς θρησκείας των ».

Φυσικῶς τῷ λόγῳ, οἱ Παπικοὶ ἀξιοῦσιν ὅτι ἡ ἀναίμακτος θυσία ἰδρύνει παρὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων ἀλλ' ἡ

ἀρχαιότερα περὶ αὐτῆς μνεΐα, ἣν ἠδυνήθημεν ν' ἀνεύρω-
μεν, ἀνάγεται εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδον, εἰς
τὸ 381 μ. Χ. Ἡ χρονολογία ἐν τούτοις, τῆς εἰσαγωγῆς τῆς
φθοροποιοῦ αὐτῆς πλάνης δὲν ἀναφέρεται εἰδικῶς ἐν τῇ προ-
φητεΐᾳ, εἰμὴ μόνον δι' ἐξ αἰτίας τῆς θεμελιώδους ταύτης
πλάνης ὁ Παπισμὸς ἀπέβη «Τὸ βδέλυγμα τῆς Ἐρημώσεως»
πρὶν, ὡς τοιοῦτος, «στηθῆ» καὶ ἀνέλθη εἰς δύναμιν καὶ ἐξου-
σίαν τὸ ὁποῖον εἶδομεν δι' ἐγένετο κατὰ τὸ 539 μ. Χ.

Ἡ προφητεία διακηρύττει δι', « Ἀφῆρεσεν ἀπ' αὐτοῦ [τοῦ
Χριστοῦ] τὴν παντοτεινὴν θυσίαν, » καὶ ἀκολούθως ἐπάγε-
ται, « καὶ τὸ ἅγιον κατοικητήριον αὐτοῦ κατεβλήθη », ἢ μᾶλλον
« καὶ ἡ βᾶσις τοῦ Ἀγιαστηρίου ἀνειράπη ». Ἡ βᾶσις, ἢ ἡ
θεμελιώδης ἀλήθεια, ἐφ' ἧς οἱ ἀληθῶς ἀφιερωμένοι
πιστοί, ἢ ἡ τάξις τοῦ Ἀγιαστηρίου, οἰκοδομοῦνται, εἶναι δι'
ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς, διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ, ἀπελύτρωσε
πάντας, καὶ θέλει σώσει εἰς τὸ παντελὲς πάντας τοὺς εἰς τὸν
Θεὸν δι' αὐτοῦ προσερχομένους, ἄνευ οἰουδήποτε ἄλλου μεσί-
του, ἄνευ ἱερέως, ἢ ἐπισκόπου, ἢ πάπα, καὶ ἄνευ οἰασδήποτε
ἄλλης θυσίας — πάσης ἄλλης τοιαύτης οὔσης βδέλυγμα ἐνώ-
πιον Θεοῦ, ὡς διδασκούσης συμπερασματικῶς τὴν ἀνεπάρ-
κειαν τῆς μεγάλης ἀπολυτρωτικῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ — Ἐβρ.
ζ'. 25, ι'. 14.

Τὸ δόγμα τοῦτο τῆς ἀπολυτρώσεως εἶναι ἡ βᾶσις τοῦ
Ἀγιαστηρίου ἢ ἁγίου ναοῦ — τῆς ἀφιερωμένης Ἐκκλησίας.
Ὅποταν δὲ ἡ « παντοτεινὴ » αὕτη « θυσία » ἐξειοπίσθη, ἠκυ-
ρώθη ἢ ἀνειράπη ὑπὸ τῆς ἀναιμάκτου λεγομένης, τότε ἐπηκο-
λούθησαν τὰ ὑπὸ τοῦ προφήτου προλεχθέντα κακά. Τὸ « στρα-
τευμα » (οἱ κατ' ὄνομα Χριστιανοί) παρεδόθη εἰς τὴν πλάνην,
καὶ εὐχερῶς ἀπεπλανήθη ὑπὸ τοῦ ψευδοῦς συστήματος, τὸ ὁποῖ-
ον ὑπερύψωσεν ἑαυτὸ (ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοῦ,
τοῦ πάπα), μέχρι τοῦ νὰ ἀναγορευθῆ οὗτος Ἄρχων ἐπὶ τοῦ
στρατεύματος. « Καὶ ἔρριψε κατὰ γῆς τὴν ἀλήθειαν », ὁμοῦ
μετὰ τοιούτων ἐκ τοῦ στρατεύματος, ἐκ τῶν ἀσιέρων,
ποιμένων δηλ. ἢ διδασκάλων, ὅσοι ἐνέμενον πιστοὶ εἰς τὴν
ἀλήθειαν, καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν
ὁδὸν τῆς παραβάσεως, καὶ, ὡς εἰς προηγούμενα κεφάλαιο

εἶδομεν, εὐωδώθη θαυμασίως εἰς ὅσα ἔπραξεν.

Ἀφοῦ λοιπὸν αὐτὴ αὕτη ἡ βάσις τῆς ἀληθοῦς Χριστιανικῆς πίστεως παρεμερίσθη, εἶναι διόλου παράδοξον τὸ ὅτι ἡ μεγάλη ἀποστασία ἐβυθίσθη εἰς τοιαύτην ἄβυσσον ἀνομίας, ὡς πράγματι ἐγένετο ; Ἡ μία πλάνη ὠδήγησεν εἰς ἑτέραν τοιαύτην, ἕωσοῦ ἀπέμεινε μόνον ἐξωτερικὴ τις μορφή ἀληθείας καὶ εὐσεβείας τὸ δὲ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἐκάθισεν ἐαυτὸ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, μολύνον τὸ τε Ἁγιαστήριον καὶ τὸ σιράτευμα, καὶ ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὡς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἄλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν κατορθωμάτων αὐτῶν τοῦ Βδελύγματος τῆς Ἐρημώσεως, ὁ Δανιὴλ ἀκούει τῶν ἀγίων ἐρωτῶντων, « Ἔως πότε θέλει διαρκεῖ ἡ δρασις ἡ περὶ τῆς παντοτεινῆς θυσίας, καὶ τῆς παραβάσεως, ἣτις φέρει τὴν ἐρήμωσιν, καὶ τὸ Ἁγιαστήριον καὶ τὸ σιράτευμα παραδίδονται εἰς καταπάτησιν; » Καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς, ἀφ' οὗ χρόνου ἐστήθη τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, ὑπῆρξαν ἅγιοι οἵτινες κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἤτιον ἀνεγνώρισαν εὐκρινῶς τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ χαρακτῆρα καὶ τὰς παρ' αὐτοῦ διαπραχθείσας βεβηλώσεις, καὶ ἀνυπομόνως ἐπεζήτησαν νὰ γνωρίσωσιν οἱ τοιοῦτοι, κράζοντες πρὸς τὸν Θεὸν, Ἔως πότε, Κύριε, θέλει καταπατεῖσθαι ἡ ἀλήθεια εἰς τὸν βόρβορον, καὶ θέλεις ἀνέχεσθαι τὴν εὐώδωσιν τῆς πλάνης, τῆς βλασφημίας καὶ τῶν βδελυγμάτων: Ἔως πότε ὁ Ἀντίχριστος, « μεθύων ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἀγίων καὶ μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ », καὶ ἐκ τῶν φαινομενικῶν ἐπιτυχιῶν του, θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ μεθύῃ καὶ πλανᾷ τὰ ἔθνη; (Ἀποκλ. ιζ'. 2, 6. ιδ'. 8, ιη'. 3.) Προλαμβάνων δὲ ὁ Θεὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτῶν, ὡς ἐπίσης τὴν τοῦ Δανιὴλ καὶ ἡμῶν αὐτῶν, ἐπρομήθευσεν ἡμῖν προκαταβολικῶς τὴν ἀπάντησιν διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ. Καίτοι δὲ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀρχίσῃ καὶ νὰ κατανοῆται πρὸ τοῦ Ἐσχάτου Καιροῦ, ἐντούτοις ὁ προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου παρέσχεν εἰς τὸν Δανιὴλ καὶ εἰς ἄλλους τὴν βεβαίωσιν ὅτι ὁ Θεὸς ἐπιστατεῖ καὶ κυριαρχεῖ τελείως ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ὥστε οὐδὲν δύναται νὰ συμβῇ τὸ ὁποῖον νὰ μὴ δύναται, ἢ τὸ ὁποῖον δὲν θέλει διευθύνει ὥστε,

τελικῶς νὰ καταλήξῃ εἰς ἀγαθόν. Ἡ διδομένη δ' αὕτη ἀπάντησις δεικνύει οὐχὶ μόνον τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔργου τοῦ καθαρισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν τὸ ἔργον τοῦτο ἤθελεν ἐν μέτρῳ λήξει. Ἔχει δ' ἡ ἐν λόγῳ ἀπάντησις ὡς ἐξῆς:

«ΕΩΣ ΔΥΟ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΑΚΟΣΙΩΝ ΗΜΕΡΟΝΥΚΤΙΩΝ
ΤΟΤΕ ΤΟ ΑΓΙΑΣΤΗΡΙΟΝ ΘΕΛΕΙ ΚΑΘΑΡΙΣΘΗ.»

Ἐν τῇ ἐξειτάσει τῆς χρονικῆς αὐτῆς περιόδου ὁ ἀναγνώστης δὲν δύναται ἢ νὰ ἐκπλαγῇ πρὸ τοῦ γεγονότος ὅτι, ἡμέραι κατὰ γράμμα ἀδύνατον νὰ ἐννοῶνται ἐνιαῦθα διότι 2,300 ἡμέραι ἤθελον εἶσθαι χρόνος ὀλιγώτερος τῶν ὀκτὼ εἰτῶν καὶ ἐντούτοις ἡ προφητεία ἐκτείνεται προδήλως ἐφ' ὅλης τῆς μακρᾶς περιόδου τῆς βεβηλώσεως τοῦ Ἀγιαστηρίου καὶ τῆς καταπατήσεως τῆς ἀληθείας. Ἀφ' εἰτέρου, παρατηροῦμεν ὅτι προλέγεται ὅτι αἱ 2,300 αὗται ἡμέραι ἤθελον θέσει τέρμα εἰς γεγονός τι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου τῆς καλουμένης ὁ «Ἐσχατος Καιρὸς», διότι ὁ Γαβριὴλ λέγει (ἐδφ. 17), «ἐννόησον, υἱὲ ἀνθρώπου διότι ἡ δρασις εἶναι διὰ τὸν ἔσχατον καιρὸν» καὶ πάλιν, «Ἰδοὺ ἐγὼ θέλω σὲ κάμει νὰ γνωρίσης τί θέλει συμβῆ ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς ὁργῆς [ἢ κατ' ἄλλην μετάφρασιν, «τί θέλει συμβῆ εἰς τὸ τέλος τῶν κακῶν αὐτῶν προρρήσεων], διότι (ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῶν ἀνήκει) ἐν τῷ ὠρισμένῳ ἐσχάτῳ Καιρῷ».

Ἐν τῇ διδομένη ἐξηγήσει ὁ Γαβριὴλ διατρέχει ὁλόκληρον τὴν δρασιν, ἐρμηνεύων ἐν μέρει τὰ διάφορα αὐτῆς σύμβολα, καὶ τελειώνει μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι αἱ 2,300 ἡμέραι εἶναι τὸ ἀληθὲς μέτρον ὅλης τῆς ὁράσεω.

Ὁ Δανιὴλ, ὅστις ἐνδιεφέρετο καὶ ἐσκέπτετο πρωτίστως περὶ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τοὺς πατέρας γενομένων ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ, ὅτι πάντα ὅσα εἶχεν ἀκούσει δὲν ἦτο δυνατόν νὰ λάβῃσι χώραν εἰς 2,300 ἡμέρας, ἀφοῦ μάλιστα ὁ Γαβριὴλ εἶπεν εἰς αὐτὸν, «Σὺ λοιπὸν σφράγισον τὴν δρασιν, διότι εἶναι διὰ ἡμέρας πολλοῦς» Καίτοι δὲ δὲν ἐγνώριζε πόσον ἤθελε διαρκέσει ἐκάστη τῶν συμβολικῶν αὐτῶν ἡμερῶν, ἐλιποθύμησε διαλογιζόμενος τὰ τόσα κακὰ ἅτινα ἔμελλον νὰ ἐπέλθωσιν ἐπὶ τοῦ λαοῦ τοῦ

Θεοῦ— ἂν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ διῶδῃ τὴν μεταλλαγὴν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἀπὸ σαρκικοῦ εἰς πνευματικὸν Ἰσραὴλ. Οὕτως ἀναγινώσκομεν ὅτι, «Καὶ ἐγὼ ὁ Δανιὴλ ἐλιποθύμησα καὶ ἤμην ἀσθενὴς ἡμέρας τινάς» καὶ, «ἐθαύμαζον διὰ τὴν δρασιν, καὶ δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἐννοῶν». Ἦτιο δὲ πρὸς τὸ καλὸν τοῦ Δανιὴλ καὶ ὄλων τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου μέχρι τοῦ Ἐσχάτου καιροῦ, ὅτι ἡ τρομακτικὴ σημασία τῆς ὀράσεως ἐκείνης, — περὶ τῆς παπικῆς ἰσχύος καὶ ἐξουσίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς διωγμῶν, ὡς ἐπίσης περὶ τῶν παθημάτων τῶν ἁγίων, — δὲν ἀπεκαλύφθη ἐξ ἀρχῆς μᾶλλον εὐκρινῶς. Ὁ ἐλεήμων οὐράνιος ἡμῶν Πατήρ, θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῷ χωνευτηρίῳ τῶν θλίψεων καὶ διωγμῶν, ὅπως ἐτοιμάσῃ εἰς Ἐαυτὸν λαὸν διὰ τὸ καθυπερβολὴν αἰώνιον βᾶρος τῆς ἐπαγγελθείσης δόξης, πολιτεύεται πρὸς ἡμᾶς συμφώνως πρὸς τῆς ἀρχὴν — «Ἀρκετὸν εἰς τὴν ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς».

Ὁ Δανιὴλ, ὅστις ἠσθάνετο περισσότερον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, ἢ περὶ τοῦ Περσικοῦ «κριοῦ» καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ «τράγου», ἐγνώριζεν ἐκ τῆς προφητείας τοῦ Ἱερεμίου ὅτι τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη τῆς ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλωσίας ἦσαν ποινὴ ἐπὶ τοῦ Ἰσραὴλ δι' ἁμαρτίας, καὶ οὕτως ἔκρινεν ἤδη ἐκ τῆς ὀράσεως τῶν ἐπερχομένων διωγμῶν (ἀντὶ ἐξυψώσεως καὶ δόξης, ὡς προσέδωκα), ὅτι αὕτη προεμήνυε τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ συνεπῶς ἐπεδόθη εἰς διακαῆ προσευχὴν διὰ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τοὺς πατέρας γενομένων ἐπαγγελιῶν. Τοῦτο ἐκτίθεται ἐν ὀλίγαις λέξεσιν ἐν Δανλ'. θ'. 2 — 19. Ὁ Δανιὴλ δὲν διεῖδε τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ θείου σχεδίου, ὡς διαβλέπομεν ἡμεῖς αὐτὴν ἤδη ἢ εἰλικρίνεια αὐτοῦ, οὐχ' ἦτιον, καὶ ἡ πίστις του εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ, εὐηρέστησεν εἰς τὸν Κύριον, ὅστις, συνεπεῖα τούτου, ἀπεκάλυψε εἰς αὐτὸν περισσότερόν τι περὶ τῆς ὀράσεως — μᾶλλον εὐρυτέραν ἀνάπτυξιν ταύτης εἰς τὰ ἀφορῶντα ἰδίως τὸν κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ. Ὁ Δανιὴλ ὑπέθεσεν ὅτι τὸ τέλος τῆς ἑβδομηκονταετοῦς ἐρημώσεως τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καθ' ὃν χρόνον ὁ λαὸς αὐτῆς ἠθέλον εἰσθαι αἰχμάλωτοι εἰς Βα-

βυλῶνα, ἔμελλεν οὕτω νὰ παραταθῆ ἐπὶ μᾶλλον, ἢ ἑξακολουθή-
ση ἐπὶ πολλὰς (2,300) ἡμέρας. Ὁ Θεὸς ἐπανορθοῖ τὴν πλάνην
αὐτοῦ ταύτην ἀποστείλας τὸν Γαβριήλ νὰ γνωρίσῃ αὐτῷ ὅτι ἡ
αἰχμαλωσία ἤθελε λήξει ὁπόταν τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη ἤθελον
συμπληρωθῆ, καὶ ὅτι ἡ πόλις τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ὁ ναὸς
ἤθελον ἀνοικοδομηθῆ, ἂν καὶ ἐν καιρῷ στενοχωριῶν, κλπ.

Καθ' ὃν δὲ χρόνον ὁ Δανιήλ προσηύχετο ἐπὶ τῆς ὁράσεως
τῶν 2,300 ἡμερῶν, τὴν ὁποίαν παρενόησεν ὡς σημαίνουσαν
παράτασιν τῶν 70 ἐτῶν τῆς ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλωσίας,
ἑξαπεσιάλη ὁ Γαβριήλ ὅπως ἐξηγήσῃ αὐτῷ περαι-
τέρω τὴν παρανοηθεῖσαν ἐκείνην προφητείαν—
ὡς ἐξῆς (Δανιήλ θ'. 21—27): —

« Καὶ μὲ συνέτισε καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, καὶ εἶπε, Δα-
νιήλ, τώρα ἐξῆλθον διὰ νὰ σὲ κάμω νὰ λάβῃς σύνεσιν. Ἐν
τῇ ἀρχῇ τῶν ἰκεσιῶν σου ἐξῆλθεν ἡ [περαιτέρω] προσταγή
[περὶ τοῦ ὁποίου μέλλω ἤδη νὰ σοὶ κοινοποιήσω σχεδίου τοῦ
Θεοῦ] καὶ ἐγὼ ἦλθον νὰ δείξω τοῦτο εἰς σέ, διότι εἶσαι σφό-
δρα ἀγαπητός διὰ τοῦτο ἐνόησον τὸν [ἐπιπρόσθετον τοῦ-
τον] λόγον, καὶ κατάλαβε τὴν ὀπτασίαν [τῶν 2,300 ἡμε-
ρῶν]. — Ἐβδομήκοντα ἑβδομάδες [70 x 7 = 490 ἡμέραι]
διωρίσθησαν [ἐχωρίσθησαν, ἐτέθησαν ἰδιαιτέρως] ἐπὶ τὸν
λαόν σου [Ἰσραήλ] καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν σου [Ἱερου-
σαλήμ], » κλπ. *

Τὸ εἰδικῶς ἐξετασιέον ἐνταῦθα σημεῖον εἶναι [ὅτι] αἱ 490
ἡμέραι ἀποτελοῦσι μέρος τῶν 2,300 ἡμερῶν — μέρος ἰδιαι-
τέρως σημειούμενον ὡς εἰδικῶς ἐνδιαφέρον τὸν Δανιήλ, ὡς
ἀπάντησις εἰς τὴν προσευχὴν του περὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ Ἰσ-
ραήλ ἐκ Βαβυλῶνος. (Ἴδε ἐδάφ. 12, 16—18). Ἐπειδὴ δὲ
αἱ ἑβδομήκοντα αὐταὶ ἑβδομάδες, ἢ 490 ἡμέραι, εἶναι τὸ
πρῶτον μέρος τῶν 2,300, ἢ ἐκπλήρωσις αὐτοῦ οὐχὶ μόνον
συντελεῖ ὅπως καταδείξῃ ἡμῖν πότε αἱ 2,300 ἡμέραι ἢ ἔτη
ἤρχισαν, ἀλλ' ἐπίσης ὅπως καταδείξῃ ὁποίου εἴδους χρόνος
[κατὰ γράμμα τοιοῦτος, ἢ συμβολικὸς] ἐσημαίνεται (δρα Α'.

* Τὴν ἐξήγησιν τῆς ποσφητείας ταύτης ὄρα εἰς Τόμος Β'. κεφ. γ',
σελ. 70 καὶ ἐφεξῆς.

Πέτρο. α'. 11). Ἐπὶ πλέον δὲ τούτου, ἡ ἐκπλήρωσις τῆς προφητείας ταύτης τῶν «ἐβδομήκοντα ἐβδομάδων» ἤθελε χρησιμεύσει νὰ ἐπισφραγισθῇ ἡ ιδιότης τοῦ Δανιήλ ὡς ἀληθοῦς προφήτου, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ προφητεῖαι αὐτοῦ εἰδικώτερον δὲ ἤθελεν ἐπισφραγίσει τὴν «ὄρασιν» ταύτην τῶν 2,300 ἡμερῶν. Τοιοῦτοτρόπως δὲ προελέχθη ὅτι αἱ ἐβδομήκοντα ἐβδομάδες, μεταξὺ ἄλλων, ἤθελον χρησιμεύσει «νὰ σφραγισθῇ ὄρασις καὶ προφητεία» (ἡ ὄρασις τε καὶ προφήτης).

Οὕτω, λοιπὸν, ἀναγνωρίζοντες ὅτι αἱ συμβολικαὶ ἐβδομήκοντα ἐβδομάδες, ἢ αἱ 490 ἡμέραι, αἱ ἐκπληρωθεῖσαι εἰς ἔτη, ἀποτελοῦσι τὸ ἀρχικὸν μέρος τῶν 2,300 ἡμερῶν, καὶ τὴν σφραγίδα τῆς παρὰ Θεοῦ ἐπικυρώσεως ὁλοκλήρου τῆς ὄρασεως ἐκείνης, ἀρχόμεθα μειρῶντες ἀπὸ τοῦ σημείου ἐκείνου, ὅπως ἴδωμεν ποῦ θέλει ἐκπληρωθῇ ἡ ὅλη περίοδος τῆς ὄρασεως. Ἀφαιροῦντες ἀπὸ τῶν 2,300 ἐτῶν τὰ 490, ὡς ἐκπληρωθέντα κατὰ τὴν πρώτην ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ, ἔχομεν ὑπόλοιπον ἐκ 1810 ἐτῶν. Ἐπομένως 1810 ἔτη (προφητικαὶ, συμβολικαὶ ἡμέραι) δεόν νὰ εἶναι τὸ μέτρον ἀπὸ τοῦ τέλους τῶν ἐβδομήκοντα ἐβδομάδων μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἡ τάξις τοῦ Ἁγιαστηρίου θέλει καθαρισθῇ ἀπὸ τῶν ποικίλων βεβηλώσεων τοῦ Παπισμοῦ — τοῦ βδελύγματος τῆς ἐρημώσεως, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τόσους αἰῶνας κατεμόλυνε τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ θάνατος τοῦ Μεσσίου ἔλαβε χώραν, ὡς ἀπεδείξαμεν, εἰς τὴν ἀνοιξιν τοῦ 33ου ἔτους μ. Χ. * τοῦτο δ' ἐγένετο εἰς τὸ μέσον τῆς τελευταίας ἐβδομάδος ἐν τῶν ἐβδομήκοντα, διὰ τὸ πλήρες τέλος τῆς ὁποίας ἀπέμεινεν ἡμίσεια εἰσέτι ἐβδομάς, ἢ τρία καὶ ἡμιον ἔτη, συμπληρωθεῖσα τελείως κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 36 μ. Χ. Συνεπῶς 1810 ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου τοῦ 36 μ. Χ., καταλήγουσιν εἰς τὸ φθινόπωρον τοῦ 1846, ἡ ὁποία χρονολογία σημειοῖ τὸ τέλος τῆς ὄρασεως τῶν 2,300 ἡμερῶν, καὶ τὸν διὰ τὸν καθαρισμόν τοῦ Ἁγιαστηρίου ὠρισμένον καιρόν.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ προφητεία αὕτη ἐξεπληρώθη, δεόν ν' ἀπεκδεχόμεθα καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τῆς προφητείας ταύτης, ὡς

* Ὅρα Τόμος Β'. σελ. 75—76.